

Σεισμοί και παλαιότεροι πολιτισμοί

Οι σεισμοί αποτελούσαν πάντοτε ένα μυστήριο για τους ανθρώπους, και τους προκαλούσαν δέος, τρόμο και αβεβαιότητα. Για χιλιάδες χρόνια οι άνθρωποι προσπαθούσαν να εξηγήσουν γιατί η Γη τρέμει κατά περιόδους. Αφού δεν μπορούσαν να έχουν επιστημονική θεώρηση του κόσμου όπως έχουμε σήμερα, προσπάθησαν να εξηγήσουν τους σεισμούς μέσα από δοξασίες και μύθους.

Νέα Ζηλανδία

Στη Νέα Ζηλανδία πίστευαν πως η Μητέρα Γη είχε ένα παιδί (τον θεό Ρου) μέσα στη μήτρα της. Οι σεισμοί προκαλούνταν όταν το έμβρυο τεντωνόταν και κλωτσούσε!

Ελλάδα

Εγκέλαδος

Η Ελληνική μυθολογία είχε σχετίσει το φαινόμενο του σεισμού με τον Εγκέλαδο, έναν από τους Γίγαντες, γιο του Ταρτάρου και της Γαίας. Κατά τη διάρκεια της Γιγαντομαχίας (μάχη μεταξύ των Γιγάντων και των Ολύμπιων Θεών), ο Εγκέλαδος έχασε από τη Θεά Αθηνά, η οποία εκσφενδόνισε επάνω του το νησί της Σικελίας. Ο Εγκέλαδος προσπαθούσε κατά καιρούς να σηκώσει το νησί ώστε να ελευθερωθεί, προκαλώντας έτσι τις ηφαιστειακές εκρήξεις της Αίτνας και σεισμούς. Στην Ελλάδα, ακόμη και σήμερα ένας σεισμός συχνά αναφέρεται ως το "κτύπημα του Εγκέλαδου".

Άτλας

Ένας από τους Τιτάνες, γιος του Ουρανού και της Γαίας, ο Άτλας καταδικάστηκε από το Δία να κουβαλάει τη Γη στους ώμους του. Κάθε φορά που αισθανόταν πιασμένος και άλλαζε θέση, προκαλούσε ένα σεισμό.

Έλληνες φιλόσοφοι και σεισμοί

Οι πρώτες επιστημονικές προσπάθειες για να ερμηνευτεί η γένεση των σεισμών και των ηφαιστειών έγιναν από τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους. Ο Αριστοτέλης θεώρησε πως οι σεισμοί ήταν το αποτέλεσμα ύπαρξης ανέμων μέσα στη Γη που οφείλονταν στην εσωτερική της θερμότητα και στη θερμότητα από τον Ήλιο. Επίσης θεωρούσε πως τα ηφαιστεια ήταν τα σημεία από όπου αυτοί οι άνεμοι τελικά απελευθερώνονταν από το εσωτερικό της Γης στην ατμόσφαιρα.

Ο **Πυθαγόρας** (580-500 π.Χ.) πίστευε πως οι σεισμοί έχουν την πηγή τους στο "εσωτερικό πυρ".

Ο **Επίκουρος** (341-270 π.Χ.) θεωρούσε πως η διαβρωτική και μεταφορική δύναμη του νερού ήταν υπαίτια και για τη γένεση των σεισμών.

Ιαπωνία

Στην Ιαπωνία πίστευαν πως ένα άγριο γατόψαρο ζούσε σε λάσπη κάτω από τη Γη. Το γατόψαρο ελέγχονταν συνεχώς από το Θεό Κασίμα που προστάτευε την Ιαπωνία από τους σεισμούς. Όσο ο Κασίμα κρατούσε μια τεράστια πέτρα με μαγικές δυνάμεις επάνω από το γατόψαρο, η Γη ήταν ακίνητη. Όμως όταν άφηνε την πέτρα λίγο πιο χαλαρή, το γατόψαρο σπαρταρούσε προκαλώντας σεισμούς.

Βόρεια Αμερική

Οι Ινδιάνοι Γκαμπριελόνο της Νότιας Καλιφόρνιας πίστευαν πως πριν από πολύ καιρό, όταν το μεγαλύτερο τμήμα του κόσμου ήταν νερό, το Μεγάλο Πνεύμα αποφάσισε να δημιουργήσει μια όμορφη γη με λίμνες και ποτάμια την οποία θα κουβαλούσαν μεγάλες κελώνες στην πλάτη τους. Μια μέρα οι κελώνες άρχισαν να μαλώνουν και ενώ κάποιες άρχισαν να κολυμπούν προς τα ανατολικά, οι υπόλοιπες άρχισαν να κολυμπούν προς τα δυτικά. Η γη ταραχτήκε! Σχίστηκε με ένα μεγάλο κρότο. Οι κελώνες δεν μπορούσαν να κολυμπήσουν μακριά, αφού η γη στις πλάτες τους ήταν βαριά. Όταν διαπίστωσαν πως δεν θα μπορούσαν να απομακρυνθούν πολύ σταμάτησαν να μαλώνουν και συμφιλιώθηκαν. Κάποιες φορές όμως οι κελώνες ξανάρχιζαν να μαλώνουν και τότε πάλι συνέβαιναν σεισμοί.

Σκίτσογράφος: Καπανίδου Κωνσταντίνα

Βιβλίο: Η Γη χορεύει. Μύθοι και αλήθειες απ' όλο τον κόσμο για τους σεισμούς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

